

MESÉK A TESTRŐL, ÉRZÉKELESRŐL, BIZTONSÁGRÓL

Két tuskón nagy hordó,
nagy hordón kis hordó,
kis hordón hét lyuk.
Mi az?

(Ember: lábak, törzs, fej, szemek, fulek, orrlyukak, száj.)

VASCIPŐ ÉS TESTVÉREI

KOREAI MESE

Valamikor réges-régen élt egy ember, aki nagyon sokat szomorkodott, mert nem volt fia. Egyszer egy elhagyott fiúgyermeket talált a háza előtt. Magához vette, és úgy viselte gondját, mintha a sajátja lenne. A talált gyermek ijesztő gyorsasággal növekedett. Alighogy egy hónapos lett, arra kérte nevelőapját, készítsen neki valami ügyes alkalmatosságot, amivel sok fát hozhatna a hegyekből. Az apa kukoricaháncsból font neki kötelet, de a fiú megvetően csak annyit mondott:

– Nem jó ez semmire!

Ezután az apa erős fából taligát csinált, de a fiú ezzel sem érte be.

– Nem fér rá elég fa! – mondta.

Ekkor az apa elment a kovácshoz, és jó erős vasabroncsot kovácsoltatott. Ezzel a fiú is elégedett volt; vállára vette a vasabroncsot, és elindult a hegyekbe. Este kinézett az apa, jön-e már a fiú. A fiát nem látta, de azt igen, hogy valóságos kis erdő közeledik felé. Tengernyi fa alatt görnyedt a fia, hátán a vasabronccsal összefogott hatalmas fatörzseket cipelt. Ettől kezdve a fiú gyakran eljárt hazulról, hol fát, hol meg szikla nagyságú köveket hozott, hogy hatalmas házat építhessen, erős kapuoszlopot rakhasson. A nevelőapja vasból kovácsoltatott neki cipőt, mert minden más lábbelit egy nap alatt elnyűtt. A fiút el is nevezték Vascipőnek.

Vascipő egy napon elindult hazulról, hogy szétnézzon a nagyvilágban. Ahogy ment-mendegélt, útközben megpihent egy dombon. Egyszerre csak észrevette ám, hogy a szomszédos rét közepén hatalmas fa hajladozik, koronája hol a fűig hajlik, hol meg felegyenesedik, és föl-, föl-, fölnyúlik a magasba. Vascipő közelebb ment, hogy megnézzon, mitől hajladozik az a nagy fa. Látja ám, hogy egy legény alszik alatta, és olyan erősen lélegzik, hogy amikor beszívja a levegőt, a fa a földig hajlik, amikor meg kifújja,

felegyenesedik. Vascipő a legény mellé telepedett, mire az ásítózva, fejét vakargatva felült.

– Nagyon tetszik a tudományod, te legény. Kössünk testvérséget!

A legény elfogadta az ajánlatot, és menten meg is birkóztak az idősebb fivér címért. Szélorr lett a győztes (mert ez volt a legény neve), ő nevezhette magát ezután idősebb fivérnek.

Most már kettesben mentek tovább. Egyszer csak látják ám, hogy egy jókora hegy darabokra hullik szét, és szép zöld mező kerekedik a helyén. Közelebb mennek, és ott találnak egy jól megtermett legényt, aki vasgereblyével egyengeti a mezőt. Tüstént megszólították, hogy legyen a fivérük, a legény meg szívesen rá is állt. Ezután próbaképpen először Vascipő, majd Szélorr ült rá a gereblyére, de a legény még csak meg sem tudta őket moccantani. Ezért Nagy Gereblye (mert ez volt a legény neve) lett a legfiatalabb fivér. Most már hármásban mentek tovább.

Sötét vizű, megáradt folyóhoz értek. Bizony elcsodálkoztak, miért áradt meg, hiszen már hetek óta nem esett az eső. A folyó mentén folytatták útjukat, egyenest a völgy felé, ahol meglátták, hogy a hömpölygő, sötét vizet egy legény fakasztotta. A három fivér megkérte Zúgó Árt (mert ez volt a legény neve), hogy legyen a testvérük. Zúgó Ár elfogadta az ajánlatot. Mikor birkózni kezdtek, hogy próbára tegyék az erejét, akkora vízáradatot zúdított a nyakukba, hogy csaknem megfulladtak, így ő lett a legidősebb fivér. Most már négyesben folytatták az útjukat.

Egy álló napon át járták a hegyeket, és már erősen esteledett, amikor egy zsindeletűs nagy házat pillantottak meg. Bekopogtattak, szállást és valami harapnivalót kértek. Egy vénséges vén anyóka nyitott ajtót nekik, és kedvesen hívogatta őket, hogy kerüljenek csak beljebb. Egy vastag falú szobába tessékelte a fivéreket, és tüstént finom vacsorát hozott nekik. A legények asztalhoz telepedtek, bőségesen ettek-ittak, ám közben az öregasszony rájuk zárta az ajtót. No, egyszeribe elment az étvágyuk, várták-lesték, mi lesz velük. De nem mutatták az ijedtséget, hanem inkább úgy tettek, mintha pihenőre térnének. Persze nem aludtak egy szemernyi se. Egyre csak füleltek, lesték, szimatolták, mi történik odakint.

Éjfélkor aztán hangos beszélgetést hallottak.

– Emberszagot érzek, anyám – süvített egy félelmetes hang. – Hányat szereztél?

– Négyet – válaszolt az öregasszony. – Jól kihízott, ízletes falat lesz valamennyi. És te mit hoztál?

– Csupán két őzet. Három fivérem pedig üres kézzel jött haza. Mit gondolsz, az őzeket vagy ezt a négy embert együk meg reggelire?

– Megesszük ezt a négyet, már úgylis régen jutottunk jó zsíros falathoz.

A négy fivér most már tudta, hogy az öregasszony meg a négy fia nem emberek, hanem emberbőrbe bújt tigrisek. Csöndben maradtak, alig mozdultak, nem akartak elhamarkodva cselekedni.

A tigristestvérek hatalmas tüzet raktak a kőfalú szoba alatt, hogy megsüssék a négy fivért. Szélorr azonban teljes erőből fújni kezdett, és olyan hűvösen tartotta a szobát, mintha friss hajnalban az erdőben pihennének. Reggel a tigrisek kinyitották az ajtót, és igen meglepődtek, hogy a négy fivérnek még a haja szála sem pörkölődött meg. Visszakullogtak anyjukhoz, és reggelire beérték a két őzzel.

Másnap reggel az öregasszony azt javasolta, hogy a négy fivér keljen favágó versenyre a fiaival. A fivérek vágják ki a fákat fent a hegyen, a törzseket hajigálják le a házhoz, az ő fiai meg halomba rakják. Ha hamarabb elfogy a fa, mint ahogy halomba raknák, Vascipő és testvérei nyernek, de ha nem lesz elég fa a farakáshoz, a tigristestvéreké a győzelem. A verseny vesztese az életükkel fizetnek. A fivérek ráálltak az ajánlatra, felmentek a hegyre, gyökerestül tépték ki a fenyőket, úgy hajigálták le a házhoz. A tigrisfivérek meg sebbel-lobbal rakták magas halomba. Hamarosan látszott, hogy a tigrisek alulmaradnak, mert akárhogy igyekeztek, nem tudták oly gyorsan felhalmozni a törzseket, mint amilyen gyorsan hajigálták a fivérek. Ezért az öregasszony azt ajánlotta, cseréljenek. Most a tigrisek mentek fel fát dönteni, és a fivérek rakták halomba. Olyan gyorsan és ügyesen dolgoztak, hogy a tigristestvérek nem győzték a fát hajigálni. Az öregasszony megijedt, hogy a fiai elveszítik a versenyt, ezért alattomban tüzet rakott a farakás aljában, hogy megsüsse a fivéreket. Gonosz fiainak kapóra jött az öregasszony álnoksága, lesiettek hát a hegyről, hogy anyjukkal együtt örvendezzenek a legények vesztén.

De a négy legény cseppet sem ijedt meg. Elhatározták, hogy bosszút állnak a gonosz tigriseken. Zúgó Ár vizesést zúdított rájuk, és a rengeteg víz nyakig elnyelte mindahányat, míg ő három fivérével a farakás tetejéről csak nevette a kapálózó gonoszokat. Az öregasszony meg a négy fia akkor

visszaváltozott tigrissé. Már csak a fejük meg a mellső mancsuk látszott ki a vízből. Bezzeg most rimámkodtak:

– Könyörüljete! Könyörüljete! Megbántuk álnokságunkat! Irgalmazzatok az életünknek!

A fivérek azonban rá sem hederítettek a könyörgésre. Szélorr jeges levegőt fújt a vízre, az menten megfagyott, a tigrisek pedig a jégtorlaszok között lelték halálukat. Vascipő leszállt a farakásról, és örömében, hogy mind megszabadultak, korcsolyázni kezdett a jégen.

Nagy Gereblye pedig, a legfiatalabb fivér, fogta erős vasgereblyéjét, apró darabokra zúzta a vastag jeget, és szétgereblyázta. A vidék hamarosan olyan lett, mint a nagy árvíz előtt volt, nyoma sem maradt a tigris-ember

versenynek, de a tűznek és a jégnek sem. A négy fivér pedig békességben hazatért.

Egy asszonynak volt egy fia. Ez a fiú szépen tudott sípolni, és egy tapodtat sem tágitott az anyja mellől. Az asszony minden áldott nap kijárt a folyóra, ott tisztogatta, mosogatta a növényeket meg a gyökereket, mert abból élt, hogy mindenféle növényt meg gyökeret gyűjtött. Egy szép napon megint a parton dolgozgatott, a fiú pedig a sípján játszogatózott. Mikor alkonyodott, az asszony telerakta a kosarát, föltette a fejére, és így szólt a fiának:

– Sötétedik. Haza kell érnünk, mielőtt leszáll az éjszaka!

A fiú ment vele, igyekeztek haza, a falu felé. Mentek egy ideig, de a fiú egyszer csak megtorpant.

– Jaj, anyám, ott felejtettem a folyónál a sípomat. Vissza kell mennem érte!

– Majd holnap – mondta az asszony. – Mindjárt ránk szakad a sötétség. De a fiú nem tágitott:

– Visszamegyek a sípoméért!

– Nem mehetsz, fiam!

– De igen! Visszamegyek a sípoméért!

Megfordult, és már szaladt is vissza. Csakhamar elért a folyópartra, és megtalálta a homokban az anyja kosarának a nyomát. A nyom mellett hevert egy kő, és a kővön ott volt a sípja. De nem léphetett a kőhöz, mert egy seregnyi kulementi táncolt körülötte. Táncoltak, fölkapták a sípot, szájukba vették, próbálgatták. Egyik a másik után akarta megfújni, de nem bírtak belőle egyetlen hangot sem kicsalni, így aztán kézről kézre adták, hátha

¹ Mesebeli esőerdei alakok, akik éjszaka tűnnek elő. Inkább nevetségesek és ostobák, mint félelmetesek, de a guineai törzsek szerint kerülni kell őket.

valamelyikük végül mégis meg tudja szólaltatni. A fiú egy fa mögé bújt, onnan figyelt. A kulementik abbahagyták a táncot, úgy vizsgálták a sípot. Az öregek tanakodtak, egy kulementi gyerek meg közben elcsavargott a fák közé, ott ugrált, táncolt, sergett-forgott, egészen addig, amíg észre nem vette a fiút. Visszaszaladt az öregekhez.

– Adjátok csak ide azt a sípot, megmutatom a fiúnak, aki a fa mögött áll, az biztosan ért hozzá.

– Jól van – mondták a kulementik. – Próbálja meg a fiú. Ha ért hozzá, és sípol nekünk, hogy legyen mire táncolnunk, akkor életben hagyjuk. De ha nem, azonnal elpusztítjuk!

Odahívták magukhoz a fiút, és kezébe adták a sípot.

– Állj föl arra a kőre, és muzsikálj! Ha nem szólal meg a kezeden a síp, vége az életednek!

A fiú fogta a sípot, fölállt a kőre, muzsikálni kezdett, a kulementik pedig a sípszóra táncba kezdtek. Hol a közelben táncoltak, hol messzebb. Mikor egy kicsit eltávolodtak, a fiú leugrott a kőről, gördített egyet rajta, és mire a kulementik tánca megint a közelébe ért, már újra fönt állt a kővön. Aztán a kulementik megint eltávolodtak, és ő megint gördített egyet a kővön. Ez így ment egészen addig, míg csak az anyja házához nem értek. Amikor ott voltak, a fiú leugrott a kőről, és nagyot kiáltott:

– Nyiss ajtót, anyám, kergetnek a kulementik!

Azt gondolta, az anyja hamar ajtót nyit, ő pedig gyorsan beugrik a házba a kulementik elől. Csakhogy az anyja aludt már, nem hallotta meg a kiáltást, és nem nyitott ajtót. A fiú megnyomta a kilincset: nem engedett, zárva volt. Mögötte ott lihegték a kulementik. A fiú elugrott előlük, körbeszaladta a házat, de a kulementik végig a nyomában loholtak. Még egyszer körbeszaladta a házat; majd nekiugrott az ajtónak, és a vállával benyomta. De a kulementik utolérték.

Megfogni ugyan nem tudták, de mielőtt beugrott volna a házba, és becsapta volna maga után az ajtót, belekaptak a hátába. Jól végigkarmolták a két lapockája közt, és kikarmoltak egy darab húst a derekából. Azóta is látszik minden embernek a hátán a mélyedés a két lapocka közt, és a hajlat is ott van minden ember derekán.

Élt egyszer egy szegény asszony, aki már régóta szeretett volna gyermeket. Egy reggel hántolatlan rizst akart szárítani, hanem alighogy kitette a rizses kosarakat az udvarra, elbújt a Nap. Amikor meg bevitte őket a szobába, féltében, hogy eláznak: íme, megint előbújt a Nap, és csak ragyogott a felhőtlen égen. Kivitte megint a kosarakat, a Nap elbújt. Amikor meg bevitte a szobába, nehogy elázzon, megint előbújt. És ez vagy százszor megismétlődött!

Végül az asszonyt elfutotta a méreg, és jól odamondogatott a Napnak. A Nap meg válaszul elátkozta az asszonyt – és mire végre megszületett a gyereke, bizony akkorácska lett csak, mint a hüvelykujjam. El is nevezték a gyereket Hüvelyk úrfinak.

Teltek az esztendőök, de Hüvelyk úrfi nem nőtt, kicsi maradt, és bánódott nagyon, mert a pajtásai folyton csúfolták-gúnyolták, amiért olyan apró. Amikor aztán tizenhat esztendőös lett, megkérdezte az édesanyját, hogy miért is lett ő olyan picike. Amint meghallotta, hogy a Nap átkozta el őket, így szólt Hüvelyk úrfi:

– Édesanyám, süss nekem holnapra egy jó nagy kalácsot, aztán útnak indulok, és megverekszem a Nappal.

Másnap virradatkor fel is kerekedett, és elindult északnak a Napot keresni. Ment-ment Hüvelyk úrfi nagy batyuval a hátán, amiben a kalácsot vitte – vagy inkább a kalács vitte őt? Mert a batyuja bizony legalább ötször akkora volt, mint ő maga.

Ráadásul cudar hőség tikkasztotta a tájat – de ő csak ment rendületlenül a kihalt mezőkön, sűrű, sötét erdőkön át. Egyszer csak megpillantott egy ósdi csónakot. Az ár odasodorta a parthoz, a rettentő meleg meg kiszárította alatta a folyómedret.

– Hová-hová, Hüvelyk úrfi? – kérdezte a csónak.

– Megyek, hogy megverekedjem ellenséggemmel, a Nappal – válaszolta büszkén a fiú.

A csónak is nagyon haragudott a Napra, mivel a folyót kiszárította alóla, és így szólt:

– Mennék én is veled!

– Jól van – felelte Hüvelyk úrfi. – Harapj egyet a kalácsomból, aztán bújj bele a gyomromba!

Így is tett a csónak. Hüvelyk úrfi meg folytatta az útját. Egyszer csak meglátott egy bambusztüskét.

– Hová-hová, Hüvelyk úrfi? – kérdezte a tüske.

– Megyek, hogy megverekedjem ellenséggemmel, a Nappal – válaszolta az.

A bambusztüske ugyancsak haragudott a Napra, mert elszikkasztotta mind a nádat, és így szólt:

– Mennék én is veled!

– Jól van – felelte Hüvelyk úrfi. – Harapj egyet a kalácsomból, aztán bújj bele a gyomromba!

Így is tett a bambusztüske. Hüvelyk úrfi pedig folytatta útját, és ahogy mendegélt, egyszer csak észrevett egy mohazsombékot.²

– Hová-hová, Hüvelyk úrfi? – kérdezte a zsombék.

– Megyek, hogy megverekedjem ellenséggemmel, a Nappal – válaszolta.

Gyűlölte a moha is a Napot, mert elsorvasztotta mind a mohaivadékokat. Ez a kis zsombék is csak úgy mentette meg a puszta életét, hogy bebújt egy nagy fa gyökerei közé. Azt mondta hát a moha:

– Mennék én is veled!

– Jól van – felelte Hüvelyk úrfi. – Harapj egyet a kalácsomból, aztán bújj bele a gyomromba!

Így is tett a moha. Hüvelyk úrfi meg folytatta az útját. Egyszer csak megpillantott egy záptojást.

– Hová-hová, Hüvelyk úrfi? – kérdezte a záptojás.

– Megyek, hogy megverekedjem ellenséggemmel, a Nappal – válaszolta.

Bizony a záptojás se szívelte a Napot, mert szülei és rokonai, a szárnyasok, mind szomjan haltak, mikor a Nap kiszárította a patakokat. Mondta hát Hüvelyk úrfinak:

² Moha: virágtalan, puha, zöld növény. Zsombék: apró dombocska, halmocska.

– Mennék én is veled!

– Jól van – felelte Hüvelyk úrfi. – Harapj egyet a kalácsomból, aztán bújj bele a gyomromba.

Így is tett a záptojás. Hüvelyk úrfi pedig – gyomrában négy társával – folytatta az útját. Leszállt az éj, mire az északi hegyekhez ért. Ide várta reggelre a Napot. De addig is valami menedék után kellett néznie, hogy megpihenjen éjszakára.

A hely kopár volt, és elhagyatott, sehol egy lélek. Ahogy ment tovább, nem mesze, de azért nem is közel megpillantott egy házat. Hüvelyk úrfi nemcsak bátor volt, hanem okos is: azt gondolta, a házban nem lakhat más, csak egy emberevő óriás! Azok kedvelik az ilyen vad, ember nem lakta tájakat. Óvatosan megkerülte a házat, belesett az ablakon, de egy lélek se volt odabent.

„Biztos csak éjszakára jön haza a házigazda – gondolta magában. – Megvárom hát, és megküzdök vele a házért. Holnap nagy csata vár rám, szükségem van az éjszakai menedékre.”

Hanem ahogy ezt gondolta, a bambusztövis, a moha meg a záptojás kiugrott a gyomrából!

– Kedves gazdánk – kérlelték hevesen Hüvelyk úrfit –, hadd küzdjünk meg mi azzal az óriással! Neked minden erődre szükséged lesz holnap!

Hüvelyk úrfi nem szívesen ugyan, de azért beleegyezett. Megbújt az egyik bokorban, és kíváncsian várta, mi lesz. A három hű útitárs közben besurrant a házba, és az első dolguk azt volt, hogy eldugják a tűzszeršámot. Aztán a bambusztövis az ágy alá bújt, a záptojás a tűzhelybe, a moha meg a vizeskancsó mögé.

Csakhamar meg is érkezett az óriás, és nyomban leheveredett az ágyra. De bizony a bambusztövis alaposan összeszurkálta!

– Csupa poloska ez az ágy! – morogta az óriás. – Mindjárt világot gyűjtök, és megkeresem őket.

Azzal fölkel, és a sötétben tapogatódzva a tűzszerszámot kezdte keresni. Hanem azt ugyan kereshette! Kiment hát a konyhába, és kutatott tovább. Ott meg – ahogy a tűzhely fölé hajolt – a záptojás nagy dühösen kipukkant, és teleszórta hamuval a szemét. Az óriás nagy keservesen a vizeskancsóhoz tapogatózott, hogy kimossa a hamut a szeméből – de ott meg rálépett a mohára, megcsúszott, elesett, és kitorste a nyakát. Akkor a három hűséges útitárs odasietett Hüvelyk úrfihoz, és vitték a jó hírt: szabad a ház!

Hüvelyk úrfi le is feküdt menten, és mindjárt elaludt. Amint felvirradt a hajnal, maga mellé vette kíséreit, kiment velük a csupasz nagy rétre, és párviadalra hívta a Napot!

A Nap meg is jelent rögtön, csak úgy vöröslött a haragtól, és egyre forróbban tűzött, Hüvelyk úrfi pedig még apróbbra zsugorodott az irgalmatlan hőségtől...

Még tán meg is futamodott volna, ha váratlan segítséget nem kap – egy hatalmas záport. A Zápor esküdt ellensége volt a Napnak az idők kezdetétől fogva, és úgy gondolta: aki a Nap ellen harcol, az segítséget érdemel.

A Zápor felhőivel eltakarta és egykettőre eláztatta a Napot.

Hüvelyk úrfi meg a három társa jót mulatott a Nap vereségén – de bizony a nevetés csakhamar a torkukra forrt! Mert ahogy a Zápor áztatta a Napot, egyszerre vihar lett belőle, és olyan áradat borította el a mezőt, hogy Hüvelyk úrfi már-már attól tartott, mindannyian ott fulladnak meg.

Akkor azonban Hüvelyk úrfi gyomrából – hipp-hopp! – odatermett eléjük a csónak, ők meg azonnal beleültek, és szaporán evezni kezdtek, le délnek, Hüvelyk úrfi faluja felé.

A falusiak mind odasereglettek a partra, vidám kiáltozással köszöntötték a pöttömnyi hőst, és boldogan ünnepelték a Nap legyőzését. Hüvelyk úrfit attól kezdve soha többé nem csúfolta senki.

BÁTOR JANKÓ

MAGYAR MESE

Volt egyszer, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren is túl, de még az Üveghegyen is túl, volt egyszer egy szegény asszony. Ez a szegény asszony kint lakott a falu végén, majdnem az erdő mellett a kicsi fiával, Jankóval. A szegény asszony egész nap munkába járt, és a kicsi fiú egyedül nőtt fel kint az erdőn-mezőn, így olyan erős lett, mint az acél, és olyan bátor, mint az oroszlán. Nem is tartott Jankó senkitől és semmitől. Nemcsak a nagyobb fiúkkal, hanem még a farkasokkal is kiállt birkózni, és ahogy nagyobbacska lett, bizony mindenki félt tőle. Az édesanyja sokat búsult, mert aggódott, hogy egyszer valami baj érheti senkitől-semmitől nem félő fiát, és ő öreg napjaira támasz nélkül marad. De a fiú egyre csak azt hajtogatta:

– Édesanyám, nem ismerem a félelmet. Szeretném megismerni, szeretném megtudni, hogy az milyen. De hiába keresem, nem találom se kinn, se benn.

Haragudtak rá a falubeli legények, alig várták, hogy valami baja legyen, mert minden leány szerette Jankót a bátorsága miatt. Azt mondta egyszer az egyik legény Jankónak:

– Ha olyan híres vitéz vagy, lássuk, el mersz-e menni a Tolva-jok havasára!

– Hogy el merek-e? Még ma elmegyek! – felelte Jankó. Hazament, és mondta az édesanyjának:

– Édesanyám, tegyen valamit a tarisznyába, mert megyek a Tolvajok havására.

– Ne menj, fiam! Onnan még senki sem tért élve vissza.

– Ne féltsen engem, édesanyám! Nem félek én a világ összes tolvajától sem!

Azzal a vállára kanyarította a tarisznyát, kifordult az ajtón, és elment.

Ott járkált a havason hetekig, de senkivel sem találkozott, nemhogy megijedhetett volna valakitől. Egyszer csak egy ösvényre bukkant. Elindult az ösvényen, az elvezetett egy kicsi házikóhoz. Bement, de a házban nem volt egyéb, mint egy ágy és abban egy koporsó. Gondolta, itt megpihen, és hogy senki ne háborgassa, felemelte a koporsó fedelét, belefeküdt, majd újra lecsukta. Nemsokára el is aludt.

Éjfélkor a házikóhoz értek a tolvajok, gondolták, megpihennek. Egy nagy zsák lopott pénzt cipeltek magukkal.

– Vajon hova dugjuk ezt a sok pénzt? – kérdezte az egyik.

– Tegyük reggelig a koporsóba! – felelte a másik.

Odamentek, felemelték a koporsó fedelét, és belerakták a nagy zsák pénzt. Hanem akkor nagy hirtelen felült Jankó a koporsóban. A rablók úgy megijedtek, hogy még a világból is kifutottak. Amikor Jankó látta, hogy nincsen semmi baj, visszafeküdt, magához szorította a zsák pénzt, és aludt, mint a tej, reggelig.

Mikor pirkadt az ég alja, felkelt, és megnézte, hogy tényleg pénz van-e a zsákban. Az volt bizony, tele volt a zsák pénzzel! Még sohase látott ennyit pénzt Jankó, megörült neki nagyon. A zsákot felvette a hátára, és elindult hazafelé. Ahogy egy-egy kicsi ház mellett elhaladt a faluban, mindegyikbe bedobott egy-egy marék pénzt, mégis maradt neki is annyi, hogy már tisztességesen meg tudott élni az anyjával együtt. De most aztán még inkább szemet vetettek rá a lányok. Állandóan a nyakára jártak, ám Jankó rájuk se nézett.

– Véghez kell vinnem valami nagy dolgot, addig nem nyughatom! – mondta ilyenkor.

Egyszer csak elterjedt a hír az országban, hogy betörték a sárkányok, nagy kővárat építettek, és elrabolták a király lányát is. A király kihirdette, hogy aki kiszabadítja a királykisasszonyt, azé lesz a lánya és a fele királyság.

Ahogy ennek hírére vette, egy perc nyugta se volt Jankónak. Feltarisznnyált, és elindult rögtön a királyhoz. Egy hét alatt oda is ért.

– Adjon isten, jó napot, felséges király atyám! – köszönt Jankó.

– Adjon isten, fiam! Mi járatban vagy? – kérdezte a király.

– Szeretnék szembenézni azokkal a sárkányokkal!

– Kár volna, fiam, neked is ott pusztulni. Aki eddig odament, mind ott maradt. Inkább átadom az országot a sárkányoknak, csak a lányomat adják vissza.

– Ilyet aztán ne csináljon, felséges király atyám! Én nem félek tőlük, nem is tudom, mi a félelem. Majd adok én nekik!

A király megörült, hogy ilyen bátor a legény, egész nap etette-itatta. Estére aztán elkísérte a sárkányvárig, és megmondta neki, hogy mit kell tennie.

– Ide figyelj, Jankó fiam! Ma éjjel le kell győznöd a külső házban az őrsárkányokat. Csak így juthatsz beljebb holnap este!

Bement Jankó a külső házba. Világosság volt, de nem látott senkit. Lefeküdt az ágyba, és várt. Egyszer csak bejött nagy lármával tizenkét sárkány. Leültek az asztal mellé, és hozzáfogtak kártyázni, pénzre.

Jankó nézegette egy darabig, aztán egyszer odaszólt nekik:

– Engem bevesztek-e?

– Be, de ha veszítesz, miszlikre tépünk!

– Ne féltsetek engem! – mondta Jankó, és hozzáfogott kártyázni.

Egy darabig játszottak, ám Jankó azon vette észre magát, hogy bár jó lapjai voltak, a sárkányok mégis elnyerték minden pénzét, mert bizony csaltak. Rettentően megmérgeződött akkor Jankó.

– Azt a nemjót! Ez a becsület?! Hát micsoda alja gazemberek vagytok ti?! – kiabálta, és kidobálta mind a tizenkét sárkányt az ablakon. Mindegyik kitörte a nyakát.

Nagy riadalom lett erre a sárkányvárban, Jankó meg, mintha mi sem történt volna, lefeküdt, és aludt reggelig. Mikor pirkadt, felkelt, és elment a királyhoz.

– Hát élsz, fiam? Hogy aludtál? – kérdezte a király.

– Elég jól – felelte Jankó. – Igaz, hogy összeverekedtem a sárkányokkal, de azért jól aludtam.

Aztán elmesélte a királynak a sárkányok dolgát töviről hegyire,³ a király meg etette-itatta, jól tartotta egészen estig. Este azt mondta a király Jankónak:

³ Részletesen.

– Na, fiam, ma éjjel az úrsárkányokkal lesz dolgod a középső házban. Vigyázz jól magadra!

– Ne féltsen engem! – felelte Jankó, és füttyörészve ment vissza a sárkányvárba.

Az első házban nem talált senkit. Bement a másodikba, és mivel az is üres volt, lefeküdt az ágyba. De nem tudott aludni, mert jöttek a sárkányok macska, kutya, kígyó, bagoly képében. Nyávogtak, ugattak, sziszegtek, huhogtak, de olyan csúnyán, olyan vecsernyét⁴ rendeztek, hogy Jankó elszédült bele.

– Csak zenéljete, annál jobban alszom – mondta Jankó, és befelé fordult.

Az úrsárkányok látták, hogy Jankó egy cseppet se fél a zenebonától, verekedni meg ők nem tudtak, így szégyenszemre elkotródtak.

Jankó meg, mintha mi sem történt volna, aludt reggelig. Reggel felkelt, és elment a királyhoz.

– Hát élsz, fiam? Hogy aludtál? – kérdezte a király.

– Elég jól – felelte Jankó. – Igaz, hogy rettentő hangjuk volt a sárkányoknak, de azért jól aludtam.

Elmesélte a királynak az úrsárkányok dolgát töviről hegyire, a király meg etette-itatta, jól tartotta egészen estig. Este azt mondta Jankónak:

– Na, fiam, ma éjjel a sárkánykirállyal lesz dolgod, a belső házban. Vigyázz jól magadra!

– Ne féltsen engem! Alig várom, hogy lássam! – felelte Jankó, és füttyörészve ment vissza megint a sárkányvárba, és meg sem állott a belső házban.

Ahogy benyitott, szeme-szája tátva maradt, olyan szép lányt látott ott. A lány a rácsos ablakpárkányra borulva, keservesen sírt.

– Ne sírjál, szép lány! – vigasztalta Jankó. – Még ma éjjel kiszabadítalak innen!

– Miért is jöttél ide, szép vitéz?! – szomorkodott a királylány. – A sárkánykirály mindenkinél erősebb, mindenkit elpusztít.

De Jankó alig várta, hogy jöjjön a sárkány, mert erősen megtetszett neki a szép királylány, és a királylánynak is megtetszett Jankó. Szépen beszélgettek egy darabig, gyönyörködtek egymásban, aztán Jankó szólt a királykisasszonynak:

– Na, menj csak át, lelkem, a másik szobába, mert itt cifra dolgok lesznek, nem a te finom szemeidnek valók!

⁴ Esti ájtatosság.

Ezután lefeküdt a sárkány ágyába. Úgy éjfél tájban jött is a sárkánykirály. Olyan mérgesen csapta be az ajtót, hogy még a fal is megrepedt belé.

– Csak ne csapkodj olyan erősen! – kiáltott rá Jankó.

– Mit akarsz te itt, hitvány emberizink?⁵ – kérdezte a sárkány.

– Birkózni akarok!

– Ha te igen, akkor én is! – Azzal fogta Jankót, és bevágta bokáig a pádi-mentomba.⁶ De Jankó felugrott, megragadta a sárkánykirályt, és bevágta a pádi-mentomba térdig. A sárkány úgy kiugrott, hogy majdnem a gerendába ütötte a fejét. De hiába ugrált, mert Jankó úgy megragadta, és úgy vágta oda, hogy most nyakig ment be a pádi-mentomba. Rögtön ki is tört a nyaka.

Ekkor bejött a királylány, Jankó nyakába ugrott, összevissza csókolta, és azt mondta:

– Ásó, kapa, nagyharang válasszon el tőled!

Hazamentek a királyhoz, és hétországba szóló lakodalmat csaptak. Jankó az egész országot meghívta vendégségbe. Az édesanyja ült az asztalfőn, a király és a násznagy között. Bezzeg most örült, hogy ilyen bátor fia van! Ott volt a lakodalomban Mózsi Minya és Rucuka Andris bá is. Bizony Mózsi sokat ivott, megmámorosodott, és ráöntött egy kanál forró kása-levest a vén Rucuka fejére, aki megmérgeződött, és az egész tálat a Mózsi fejére borította. Ekkor kopaszodtak meg mindketten, mert a leves leforázta a hajukat. De azért mindenki jól mulatott, ők ott hallották a mesét, nekem meg továbbadták.

⁵ Semmi ember.

⁶ Padló.